

Настаўнік, Грамадзянін, Патрыёт

У наш век тэхнічных цудаў і выгод цывілізацыі вельмі важна не страціць цікавасці да чалавека, яго ўнутранага свету. У бясконцай барацьбе за месца пад сонцам мы часам ужо не ў стане адрозніваць вакол сябе сабе падобных. Умець выслухаць, падтрымаць саветам, сагрэць добрым словам (якое прыемна і котцы) сёння здольны ўжо далёка не кожны з нас. І паважаць, і берагчы бліжняга мы абавязаны не толькі згодна з хрысціянскім заповітам. Менавіта ў гэтым наша зямная місія.

Лёс падарыў мне шчасце быць вучнем Пятра Іванавіча Маляўкі. Кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры беларускай літаратуры ГрДУ ім. Я.Купалы Пётр Іванавіч Маляўка пры бліжэйшым знаёмстве праявіў сябе як чалавек, пра якіх кажуць «неардынарная асоба». Неардынарнасць гэтая — ў яго непасрэднасці, у непадобнасці да тытулаваных калег. Яго кожная лекцыя — праніклівая, даверная размова па душах. Уменне дастукацца да сучаснага студэнта можна па праве лічыць перамогай выкладчыка. П.І.Маляўка валодае ўсім арсеналам прафесійных сродкаў. Але ж падзяліцца ведамі — для яго паўсправы. Самае важнае — навучыць гэтыя веды выкарыстоўваць у жыцці, забяспечыць ім годнае прымяненне. Так бацьцка прафесійнае крэда Пятра Іванавіча. У кожным студэнце педагог бацьць свой працяг, сваю надзею... І нават, калі «надзеі» гэтыя часам не бліскаюць ведамі, прагульваюць заняткі, Пётр Іванавіч знаходзіць патрэбныя словы, каб па-бацькоўску паўшчуваць, прымусіць студэнта аналізаваць свае ўчынкi. Для яго не існуе дрэнных людзей, пустых, выпадковых. Сваім удзелам, чуласцю, зацікаўленасцю ён умее так прыхіліць да сябе, што ўжо нельга, сорамна яго падвесці, засмуціць. Часта да гэтага педагога ідуць, як на споведзь; са сваімі жыццёвымі праблемамі і трывогамі. Таму што ведаюць: Пётр Іванавіч такі адзін, — заўсёды ўважыць, параіць нешта, прывядзе патрэбныя цытаты з літаратуры, а іх ён ведае вялікае мноства. І гутарка неяк сама сабой ператвараецца з давернай размовы ў займальную і глыбокую лекцыю на задзеную тэму.

«Сёння студэнт-гуманітарый, а заўтра вы — духоўная аснова нашага грамадства, яго культуры...» З Пятром Іванавічам хочацца спрачацца, палемізаваць. Таму што гуманітарная адукацыя сёння, на жаль, губляе аўтарытэт. У пашане ўсё больш тэхнары ды эканамісты. На лекцыях П.І.Маляўкі пачынаеш разумець, што ніякім высокім тэхналогіям не замяніць святло і цяпло чалавечай душы, каштоўнасць мастацкага слова, магічную філасофію вобраза. Любоў да вытокаў сваіх, да сваёй, роднай літаратуры, да мовы матчынай фармуе нацыянальную годнасць. Забываць пра гэта нельга —

перакананы Пётр Іванавіч — калі мы хочам захаваць сябе як грамадства адукаваных, культурных людзей, а не тых, хто на беларускай зямлі нарадзіліся і жывуць выпадкова. З любоўю да Радзімы, да беларускай культурнай спадчыны педагог звязвае не толькі свой лёс, але і грамадскую дзейнасць. Ён цікавіцца ўсім прагрэсіўным, імкнецца быць у эпіцэнтры падзей. Але абавязкова са сваім поглядам, са сваім меркаваннем. Ён заўсёды з задавальненнем адгукаецца на размову — з чалавекам, светам, часам. Хапала б толькі на ўсё гэтага часу...

Без Пятра Іванавіча не абыходзіцца ні адно Свята роднай мовы. Вельмі радасна бачыць яго на паэтычных вечарынах і пасяджэннях дыскусійнага клуба. Калі пазнаеш у ім паэта, ужо не дзівішся. Гэта да глыбіні душы кранае і замілоўвае. А яго абгрунтаваная грамадзянская пазіцыя сапраўднага патрыёта па-беларуску пазбаўленая ўсялякага выпінання. Яе можна ставіць у прыклад усім — як свядомай моладзі, так і любому прадстаўніку нацыянальнай эліты. Уласцівая яму неспатольная прага беларускасці дапамагае адкрываць у гэтым чалавеку новыя невядомыя грані, пазнаваць яго глыбокі змест, як старонкі добрай і мудрай кнігі. Сціпласць і абаяльнасць Пятра Іванавіча — унікальны сродак барацьбы супраць абьякавасці і негатыву, а яго светлай душой, яго аўрай, цёплай і ўтульнай, як ваўняная коўдра, можна сагрэцца на сямі вятрах вірлівага свету.

Здавалася б, за вакном супярэчлівае, імпульсіўнае XXI стагоддзе, а на лекцыях гэтага педагога нязменна гартуюцца вечныя каштоўнасці — мудрасць і дабрыня, гонар за сваю Айчыну, клопат за яе лёс і непахісная вера ў яе шчаслівую будучыню.

Дзмітрый РАДЗІВОНЧЫК

*Дарагі Пётр Іванавіч!
Гродзенскае абласное аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі
сардэчна вітае Вас з **60**-годдзем. Прыміце ад нас шчырыя пажаданні
моцнага здароўя, невычэрпнай энергіі і здзяйснення ўсіх планаў. Няхай
Ваш шлях на гэтай зямлі будзе адзначаны дабрынёй і павагай людскімі.*

